

**JU NARODNA BIBLIOTEKA
„STEVAN SAMARDŽIĆ“
PLJEVLJA**

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2021. GODINU**

Pljevlja, april, 2021. godine

JU Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“ obavljala je u protekloj godini svoju djelatnost u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti („Sl. list Crne Gore“, br. 49/10), Odlukom o organizovanju javne ustanove u oblasti bibliotečke djelatnosti Opštine Pljevlja („Sl. list Crne Gore“, br. 29/11), Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“, kao i u skladu sa Zakonom o kulturi Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, br. 49/08 od 15. 8. 2008).

Biblioteke su, važan činilac društvenog života i stubovi kulture jednog društva, što se pokazalo u ovim teškim i kriznim vremenima pandemije korona virusa, kada je postalo jasno da su knjige i kultura nasušna duhovna potreba, gotovo neophodna za očuvanje mentalnog zdravlja pojedinca i cjelokupne društvene zajednice. Dužnost i obaveza zaposlenih bila je uobičajeni svakodnevni rad sa korisnicima uz poštovanje mjera. Program rada za 2021. godinu, Biblioteka je realizovala u postojećim mogućnostima i po preporukanma NKT i IJZ Crne Gore. Osnovna bibliotečka djelatnost nije dovedena u pitanje zahvaljujući dobroj organizacija koja odlikuje najstariju ustanovu kulture u Pljevljima. Bibliotečki fond je dobio nove naslove, a članova i čitalaca nije bilo ništa manje nego obično, rad sa korisnicima bio je osmišljen i u skladu sa epidemiološkim mjerama. Možemo slobodno reći da se čitaoci vraćaju knjigama. Kao ustanova kulture, Biblioteka je 2021. godine bila u krugu onih koji su morali da prilagode svoj rad epidemiološkim mjerama koje su donešene u cilju sprječavanja epidemije korona virusa. Svakako, neposredan kontakt čitalaca i bibliotekara je ono što biblioteke čini posebnim mjestima, ali isto tako su to i brojni programi na koje su naši korisnici navikli i koje očekuju ljubitelji knjiga, čitanja, znanja i oplemenjivanja svoje svakodnevice. Za razliku od nekih drugih ustanova kulture, Biblioteka je mogla da se prilagodi, i bili smo stalno na usluzi, tako da korisnici što manje osjete epidemiološke mere. Nastavili smo misiju i u doba zdravstvene krize, da ostanemo nezaobilazno utočište i podrška onima koji su u stalnoj i neiscrpoj potrazi za znanjem, kulturom, obrazovanjem, naukom, kreativnošću i umjetnošću. Zato smo u 2021. godini pokazali svojim korisnicima da smo svakodnevno tu za njih i da će uz čitanje knjiga i korišćenje naših usluga na najbolji mogući način provoditi vrijeme u periodu pandemije.

Kadar Biblioteke

Kadar biblioteke (broj i struktura zaposlenih) je formiran kroz višegodišnji plan razvoja Biblioteke, u skladu sa Statutom, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Biblioteke i Standardima za narodne biblioteke u Crnoj Gori. Na obavljanju poslova radilo je ukupno 13 zaposlenih: direktor/ica (1), bibliotekari/ke (5), knjižničari/ke (4), radnik/ica na finansijsko–administrativnim poslovima (1), pravni savjetnik/ica (1) i higijeničar/ka – kurir/ka (1).

Tabelarni prikaz rodne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Biblioteci

red. br.	struktura zaposlenih	stepen stru. sprema	broj zaposlenih	muško	žensko
1.	direktor/ica	VII	1		1
2.	bibliotekari/ke	VII	5		5

3.	knjižničari/ke	IV	4	2	2
4.	obračunski radnik/ca	VII	1		1
5.	higijeničar/ka-kurir/ka	IV	1		1
6.	pravni savjetnik/ca	VII	1	1	
Ukupan broj zaposlenih			13	3	10

Savjet Biblioteke

Biblioteka je stvorila uslove za rad i odlučivanje Savjeta Biblioteke u sledećem sazivu: Mirjana Lučić (predsjednica), Danko Radovanović, Jelena Krvavac, Emina Aščerić i Denijal Bajrović (članovi/ce). Savjet je radio i odlučivao na svojim redovnim sjednicama. Tokom godine je održano ukupno 7 sjednica, na kojima su usvojeni pravilnici, program ili donešene odluke:

- Usvajanje Programa rada JUNB „Stevan Samardžić“ za 2022. godinu.
- Usvajanje Pravilnika o zaštiti i zdravlju na radu u JUNB „Stevan Samardžić”.
- Usvajanje Izvještaja o radu JUNB „Stevan Samardžić” za 2020. godinu.
- Usvajanje predloga kandidata za članove Savjeta Lokalnog javnog emitera RTVPV.
- Donio Odluku o ustanovljenju Dana JU Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“ Pljevlja.
- Donio Odluku o imenovanju Žirija za dodjelu Nagrade „Svitanje”.

Djelatnost Biblioteke u 2021. godini.

Biblioteka je radila prije svega na:

1. Zaštiti i čuvanju bibliotečke građe i opreme;
2. Praćenju izdavačke produkcije i povećanju knjižnih fondova;
3. Uvođenju informatičkih tehnologija u radu i uključenju u šire informacione sisteme;
4. Saradnji sa Nacionalnom bibliotekom „Đurđe Crnojević“ sa Cetinja;
5. Neposrednom radu sa korisnicima, davanju informacija o građi Biblioteke, preporukama i pomoći pri nalaženju potrebne literature, korišćenju kataloga, kao i pretraživanju lokalne i uzajamne elektronske baze podataka;
6. Propagiranju knjige i čitanja;
7. Saradnji sa obrazovnim i drugim ustanovama od javnog interesa u gradu;
8. Izdavačkoj djelatnosti;
9. Obuci kadra i pružanju mogućnosti zaposlenima da prisustvuju seminarima.

1. Zaštita i čuvanje bibliotečke građe i opreme

1.1. U toku 2021. godine, zaposleni u Biblioteci su preduzeli sve neophodne mjere čuvanja i zaštite knjižnih fondova i opreme. Redovno su se čistile i provjetravale prostorije u kojima se nalaze police sa knjigama. Budući da se radi o renoviranim i lijepo uređenim prostorijama sa dosta svjetlosti taj posao nije bio ni malo težak. Knjige se redovno istresaju, usisavaju i čiste police na kojima su smještene. Zaštita je maksimalno obezbijeđena. Svi pomenuti poslovi

obavljeni su odlično i u skladu sa pravilima zaštite bibliotečkog materijala. Prilikom izdavanja i vraćanja knjiga poštovane su mjere zaštite od pandemije korona virusa.

2. Praćenje izdavačke produkcije

2.1. Bibliotečki fond se stalno obnavlja. Nije to izostalo ni tokom prošle godine kako čitaoci ne bi osjetili ni u jednom trenutku da nijesu u toku sa dešavanjima kad je riječ o svim oblastima i žanrovima koji ih interesuju ili ukoliko žele da imaju najaktuelnija izdanja.

Zaposleni u Biblioteci su redovno pratili izdavačku produkciju putem kataloga, reklamnih oglasa, kritičkih prikaza i osvrtu na nove knjige, preko internet mreže, predloga korisnika, i na osnovu toga pravili listu deziderata. Saradnjom sa izdavačkim kućama iz Crne Gore, knjige smo kupovali po vema povoljnim cijenama. Osim stručne literature, police Biblioteke obogaćene su i sa zanimljivim i aktuelnim naslovima iz oblasti beletristike, omladinskim romanom i literaturom za najmlađe korisnike.

2.2. Knjižni fond Biblioteke obnovljen je i značajnim brojem knjiga i drugih publikacija koje su ovoj ustanovi kulture date na poklon. Među njima su naročito značajne publikacije zavičajne građe: knjige, rukopisi, stare fotografije i razglednice. Ovaj značajan materijal koji govori o kulturnim osobnostima naše sredine, adekvatnim smještajem u Biblioteci, obradom i prezentacijom, postaje zajedničko dobro svih građana Pljevalja.

2.3. „Fonda knjiga porodice Danice Dragašević”

Danica Dragašević je bila upravnica Gradske biblioteke od 1953. do 1956. godine, inače je bila supruga Vuka Dragaševića, koji je bio predsjednik gradskog odbora, čijom zaslugom i velikim angažovanjem je i sagrađen Dom kulture za 3 godine, početak je 1947. a završen 1950. i 25 maja počeo sa radom kada se i Biblioteka useljava u svoj prostor.

„Fond knjiga porodice Danice Dragašević“ osnovan je 2001. ove godine je jubilej, 20 godina od osnivanja. Do sada smo dobili oko 2000 knjiga, i novčanih sredstava da mi kupimo knjige prema našim potrebama i novac za kupovinu drugih tehničkih stvari koje su potrebne Biblioteci u osavremenjivanju njenog rada. Najvredniji dio Fonda čini zbirka „Nobelovci“ koja sadrži djela dobitnika Nobelove nagrade za književnost od 1901. do danas. Tako da danas u našoj Biblioteci postoji svaka knjiga koja je dobila Nobelovu nagradu. I pored dobre obaviještenosti i izgrađenog ukusa, pri izboru knjiga darodavac je skoro redovno konsultovao naše bibliotekare. Tako smo zajedno čuvali Biblioteku od kiča i neukusa svake vrste, što nije baš lako u vrijeme kad se štampa ogromna paraliteratura koja prijete da prekrije i poništi i ono malo novoobjavljenih djela od istinske književne i estetske vrijednosti.

3. Rad na projektu Virtuelna biblioteka Crne Gore

3.1. Pljevaljska biblioteka, zajedno sa još 48 biblioteka u sistemu kao punopravna članica Virtuelne biblioteke Crne Gore (VBCG) i korisnik programske opreme COBISS, aktivno učestvuje u sistemu uzajamne katalogizacije kreiranjem zapisa u uzajamnu bazu podataka COBIB.CG kao i preuzimanjem bibliografskih zapisa iz uzajamnog u lokalni elektronski katalog. U 2021. godini odvijao se rad na obradi bibliotečke građe. Na obradi bibliotečko-informacione građe radila su četiri bibliotekara katalogizatora sa licencom za uzajamnu katalogizaciju, odnosno odgovarajućim privilegijama za obradu monografskih i serijskih

publikacija, sastavnih dijelova, integrativnih i elektronskih izvora i jedan knjižničar, katalogizator na obradi publikacija sa Dječjeg odjeljenja.

Radilo se, prije svega, na inventarisanju, katalogizaciji i klasifikovanju nabavljenih publikacija, kao i obradi i inventarisanju listova i časopisa. Katalogizacija je rađena prema jedinstvenom međunarodnom standardnom bibliografskom opisu (ISBDM). Knjižni fondovi su klasifikovani po sistemu univerzalne decimalne klasifikacije (UDK).

Krajem 2021. godine, Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ sa Cetinja organizovala je jednodnevni kurs „Prelazak na katalogizaciju sa normativnom kontrolom“. Kurs je obavezan za sve katalogizatore koji posjeduju licencu za uzajamnu katalogizaciju. Iz naše biblioteke kurs su pohađali pet bibliotekara i jedan knjižničar.

U 2021. godini u elektronskoj bazi podataka JUNB „Stevan Samardžić“ ukupno je kreiran 681 novi zapis, ispravljeno 1.524, znači ukupno u bazu podataka uneseno je, preuzeto i ispravljeno 22.396 zapisa. Obrađeno je i inventarisano 18 naslova listova i časopisa, 20 godišta, 106 članaka i sastavnih dijelova.

Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“ u lokalnoj bazi podataka sadrži 55.229 obrađenih bibliografskih jedinica.

4. Saradnja sa Nacionalnom bibliotekom Crne Gore „Đurđe Crnojević“ i stručni nadzor

4.1. Pored učešća u Projektu virtuelne biblioteke Crne Gore, Biblioteka je koordinirala svoje aktivnosti sa Nacionalnom bibliotekom „Đurđe Crnojević“ sa Cetinja i u drugim poslovima kao što su razmjena informacija, međubibliotečka pozajmica, stručno obučavanje kadra, poslovi matične službe i razmjena knjiga i časopisa iz fonda multiplikata.

U okviru svoje nadležnosti iz domena matičnosti i obaveze praćenja stručnog rada u bibliotekama, Matična služba Nacionalne biblioteke CG „Đurđe Crnojević“ obavila je redovnu godišnju posjetu Biblioteci u Pljevljima, na osnovu Zakona o bibliotečkoj djelatnosti („Službeni list CG“, br.49/10, član 37) i Pravilnika o bližim uslovima i načinu vršenja poslova matične bibliotečke djelatnosti („Službeni list CG“, br.58/11). Dragan Radusinović, referent u Matičnoj službi Nacionalne biblioteke CG „Đurđe Crnojević“ je izvršio nadzor 28. 7. 2021. godine, između ostalog navodi sledeće:

Pored redovnih aktivnosti kao što su nabavka novih bibliotečkih jedinica, njihova tehnička i stručna obrada, vršenje matične službe i rad sa korisnicima, Biblioteka organizuje brojne javne manifestacije a u cilju propagiranja knjige i čitanja. U svim ovim segmentima postiže odlične rezultate. Mora se posebno istaći izdavačka djelatnost Biblioteke koja je na zavidnom nivou. Već dugi niz godina ima svoj sajt koji se svakodnevno ažurira tako da je javnost blagovremeno obaviještena o svim aktuelnim dešavanjima i o nabavci novih naslova. Saradnja sa ostalim bibliotekama u Crnoj Gori i region je redovna. JUNB „Stevan Samardžić“ je jedna od rijetkih Biblioteka koja svoje fondove prinavlja na sasvim zadovoljavajući način, ima mogućnost formiranja nabavne politike. Jedna je od rijetkih koja ima pravilnu nabavnu politiku koja se zasniva na potrebama korisnika servisa koje Biblioteka nudi. Zahvaljujući dobroj nabavnoj politici, Biblioteka svojim korisnicima redovno obezbjeđuje aktuelne naslove, posebno kada je u pitanju beletristika, kao i školska lektira. Pored redovnih aktivnosti, Biblioteka je aktivna i na organizovanju kulturnih manifestacija, animaciji građanstva, odnosno popularisanju knjige i čitanja. Ima izuzetnu saradnju sa svim ustanovama kulture i obrazovnim ustanovama u gradu. JUNB „Stevan Samardžić“, u svim segmentima svog djelovanja, postiže izvanredne rezultate.

Svakako, za ovakve rezultate svoj udio ima i osnivač Opština Pljevlja koja finansijski podržava aktivnosti Biblioteke.

Prostor koji posjeduje Biblioteka obezbjeđuje sve uslove za nesmetani rad, izdvojena su odjeljenja za djecu i odrasle, prostor namijenjen osobama sa oštećenjem vida, opremljen svim sredstvima za njihove potrebe. Oprema za stručne poslove kojom Biblioteka raspolaže pruža odlične uslove kada je u pitanju taj segment rada, posjeduje svu tehniku. Kada je u pitanju stručno osoblje, brojem i strukturom zaposlenih, maksimalno je obezbijedena stručna obrada publikacija i rad sa korisnicima. Cjelokupni fond Biblioteke pohranjen je u lokalnoj bazi podataka.

Zaključak je nedvosmislen da JUNB „Stevan Samardžić“ u svim segmentuma svog djelovanja postiže izuzetne rezultate. Prinavljanje fondova, njihova stručna obrada, rad sa korisnicima, vršenje poslova matične službe, organizovanje posjeta, radionica, rad sa najmlađima, kulturne manifestacije, izdavačka djelatnost u cilju popularisanja knjige i čitanja kao i obogaćivanja kulturnog života žitelja Pljevalja, obavlja na najbolji mogući način.

5. Rad sa korisnicima, davanje potrebnih informacija

5.1. Tokom 2021. god. Biblioteka „Stevan Samardžić“ je obnovila svoj fond sa ukupno 3983 primjeraka knjiga, od čega je 1478 kupljeno, a 2505 dobijeno putem poklona. Ovo je pokazatelj dobre saradnje Biblioteke sa građanima. Na Odjeljenje za odrasle izdato je 2726 knjiga a vraćeno 2778. Učlanio se 301 korisnik. Autori najčitanijih knjiga u 2021. godine, su: Lusinda Rajli, Elif Šafak, Vanja Bulić, Ju Nesbe, Stiven King, Ljiljana Habjanović, Haled Hoseini, Haruki Murakami.

Na Dječijem odjeljenju upisano je 335 članova, novoupisani i oni koji su produžili članarinu. Izdato je 2321 knjiga, a vraćene 2373. Knjižni fond na Dječijem odjeljenju uvećan je za 838 primjeraka (nabavljene putem kupovine i poklona). Najčitanije su bile lektire za osnovce i stručna literature za student koji su maksimalno koristili prostor čitaonice u Biblioteci.

Tokom 2021. godine, upisano je ukupno 654 korisnika. Na odjeljenju za odrasle učlanjeno je 308 korisnika, izdato je 2302 a razduženo 2300 knjiga.

Na dječijem odjeljenju učlanjeno je 346 korisnika, izdato je 2406 a razduženo 2423 knjige. Članarina je iznosila 5 € na godišnjem nivou za učenike, nezaposlene, penzionere i studente, za zaposlene 10 €, dok je za predškolce i djecu sa smetnjama u razvoju učlanjenje besplatno. Od članarine je prikupljeno 3.638,74 €. Građani su u redovno posjećivali Biblioteku koristeći knjižni fond i koristeći čitaonički prostor naše Biblioteke, uz poštovanje epidemioloških mjera.

6. Propagiranje knjige i čitanja

6.1. Propagiranje knjige i čitanja odvijalo se kroz razne oblike komunikacije sa čitalačkom publikom: kroz neposrednu komunikaciju bibliotekara i korisnika, plasiranje bibliotečke informacije preko interneta, oglašavanje novih publikacija u lokalnim medijima i organizaciju književnih večeri. Biblioteka ima svoj sajt (www.bibliotekapljevlja.info) koji redovno ažurira i putem koga obavještava širu javnost i pruža informacije o svojim aktivnostima.

6.2. JUNB „Stevan Samardžić“ je 4. 2. 2021. godine, raspisala VIII Konkurs za dodjelu Nagrade „Svitanje“ namijenjenu proznom stvaralaštvu mladih, pravo učešća na konkurs imaju mladi stvaraoci sa teritorije opštine Pljevlja, svrstani u dvije uzrasne kategorije, mlađi uzrast do

16 godina i omladinski uzrast do 25 godina, sa proznim radovima koji nijesu ranije nigdje objavljeni.

6.3. Dodijeljena nagrada „Svitanje”

Svečano uručenje književne nagrade „Svitanje“ ovogodišnjim dobitnicima Biblioteka je organizovala 23. juna u čitaonici Biblioteke „Stevan Samardžić“. JUNB „Stevan Samardžić“ ustanovila je nagradu „Svitanje“ za literarno stvaralaštvo mladih koja nosi naziv po istoimenom romanu Milke Bajić Poderegin. Nagradom se želi podstaći stvaralačko nastojanje mladih naraštaja, kao i ljubav prema knjizi i čitanju kod šire populacije u pljevaljskom kraju. Ovim se istovremeno iskazuje posebna briga o djelu Milke Bajić Poderegin kao važnom dijelu duhovnog nasleđa Pljevalja. Na Konkurs za nagradu „Svitanje“ za literarno stvaralaštvo mladih, prispjelo je 26 radova od 13 autora. Stručni žiri koji je radio u sastavu: Vladan Vučinić (predsjednik), Mila Marjanović, Žanka Rondović, Verica Popović i Nada Rondović članovi/ce, donio je Odluku da se dodijele prve nagrade u obje kategorije predviđene Konkursom. Za mlađi uzrast prvu nagradu dobila je Andreja Petrović (11 godina) učenica VI razreda OŠ „Ristan Pavlović“ za priču „Sela u mom kraju“. Za stariji uzrast prvu nagradu dobila je Branka Dromnjak, učenica IV razreda Gimnazije „Tanasije Pejatović“, za priču „Tragovi skrivene namjere“. Nagrada se sastojala od novčanog iznosa, diplome i knjiga prethodnih dobitnika nagrada naše Biblioteke: „Nebeska ćuprija“ Milana Bajčete i „Sinapse snova“ Matije Vraneša. Na ovaj način Biblioteka pruža veliku podršku mladima da se bave pisanjem a nekadašnjim dobitnicima naših nagrada da izdaju svoje prve knjige

6.4. Predstavljena knjiga „Crvena ideja Crne Gore” autora dr Adnana Prekića

JUNB „Stevan Samardžić” i Matica crnogorska organizovale su promociju knjige „Crvena ideja Crne Gore” autora dr Adnana Prekića. Književno veče je održano u svečanoj sali JU Centar za kulturu Pljevlja. Izdavač ove knjige je Matica crnogorska. Na promociji su govorili istoričari, prof. dr Živko Andrijašević, mr Milan Ščekić i autor. Književno veče je vodila direktorica Biblioteke Đina Bajčeta. Autor u predgovoru knjige ističe: „Crvena ideja Crne Gore može se smatrati kao simbolički naziv za ideologiju Komunističke partije u Crnoj Gori poslije 1945. godine, kada ona postaje stožer nove vlasti. U ovoj knjizi ukazuje se na okolnosti u kojima su se pojavile i oblikovale političke ideje Komunističke partije, analiziraju se vrijednosni sadržaji tih ideja i objašnjavaju metode sakralizacije”.

6.5. Predstavljena zbirka poezije „Ako dojedrim” pjesnika Borisa Jovanovića Kastela

Predstavljena je zbirke poezije „Ako dojedrim” pjesnika Borisa Jovanovića Kastela čiji je izdavač pljevaljska Biblioteka. Sa autorom je o njegovom opusu, s posebnim akcentom na knjigu, razgovarala direktorica Đina Bajčeta, dok je stihove kazivala Andrea Gačević, uz muzičku pratnju polaznika Muzičke škole. Kastel je objavio trideset knjiga poezije i eseja, njegova poezija ovjenčana je sa nekoliko međunarodnih nagrada za književnost, prevedena na dvadeset jezika i zastupljena u brojnim antologijama crnogorske, južnoslovenske, mediteranske i evropske poezije, važi za jednog od najvećih pjesnika Mediterana. Tako za njega kažu mnogi kritičari Balkana i Evrope, poredeći ga često sa velikim pjesnikom Mediterana, Kavafisom. Svaka Kastelova knjiga, pa i ova, jedan je kamačak u tom nesagledivom, bezvremenom i dubokom mozaiku civilizacija.

6.6. Predstavljena knjiga „Ksenija Cicvarić život i pjesme” autora Mića Miranovića

Sekretarijata za društvene djelatnosti je organizovao književno veče u Centru za kulturu u saradnji sa Bibliotekom na kom je predstavljena knjiga „Ksenija Cicvarić život i pjesme” autora Mića Miranovića, u okviru programa obilježavanja Slobodarskog jula u gradu na Breznici. O knjizi su govorili eminentni stručnjaci Senad Gačević iz Podgorice, Mehmed Bajraktarević iz Sarajeva i autor. Književno veče su uljepšali članovi Gradskog tamburaškog orkestra pod rukovodstvom Adnana Prekića, koji su izveli nekojiko Ksenijinih pjesama. Učesnici su govorili o kompoziciji knjige Ksenija Cicvarić život i pjesme, Ksenijinom značaju u kontekstu zaštite i promocije muzičke baštine, kao i o značaju rada autora knjige Milorada Mića Miranovića.

6.7. Otvorena izložba 80 godina 13. jula 1941–2021 – „Godine prkosa i ponosa”

U organizaciji JUNB „Stevan Samardžić” u izložbenom prostoru Umjetničke galerije „Vitimir Sribljanović” otvorena je izložba, 80 godina 13. jula 1941–2021 – „Godine prkosa i ponosa”, koju je priredila Matica crnogorska. O izložbi su govorili dr Adnan Prekića, Ivan Ivanović, autori ove izložbe kao i gospodin Dragiša Sokić, predsjednika SO Pljevlja. Izložba je posvećena obilježavanju značajnog jubileja, 80 godina od trinaestojulskog ustanka 1941. godine, kao jednog od najsvjetlijih trenutaka crnogorske istorije, Matica crnogorska i Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, uradili su izložbu pod nazivom 80 godina 13. jula 1941–2021 – „Godine prkosa i ponosa”. Ovaj datum se veže za dva ključna događaja u savremenoj crnogorskoj istoriji. Prvi je 13. juli 1878. godine, kada je Crna Gora konačno priznata kao međunarodna država. Drugi 13. juli se odnosi na onaj iz 1941. godine, na kojem je Crna Gora ustala protiv fašizma. Izložbu čine dvadeset dva ilustrovana panoa sa fotografijama i dokumentima iz perioda pripreme ustanka i događanja nakon toga. Autori izložbe su istoričar dr Adnan Prekić, istoričarka magistrica Jadranka Selhanović, Ivan Ivanović – generalni sekretar Matice crnogorske i Danilo Ivezić – predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske. Za katalog izložbe tekst je napisao dr Adnan Prekić. Total dizajn potpisuje Suzana Pajović. Narod Crne Gore podigao je ustanak u trenutku kada su fašisti kontrolisali cijelu Evropu. Zbog toga je ovo jedan od najsvjetlijih trenutaka milenijumske istorije Crne Gore, najveći i najorganizovaniji ustanak protiv okupatora u Evropi tokom 1941. godine. Trinaestojulski ustanak zato predstavlja i jedan od vojnih i političkih fenomena Drugog svjetskog rata. Ništa manje nijesu važne vrijednosti na kojima je organizovan otpor okupatoru. Te vrijednosti su ugrađene u temelje svih budućih razvojnih i emancipatorskih uspjeha Crne Gore. Vrijednosti slobode, antifašizma, jednakosti i pravde postaću kamen temeljac obnovljene crnogorske državnosti koja je Trinaestojulskim ustankom najavila početak jednog novog perioda naše savremene istorije.

6.8. Predstavljena knjiga „Što Google zna o meni” dr Sanje Bauk

Dr Sanja Bauk od 2018. godine radi kao profesor i istraživač na Tehnološkom Univerzitetu Durban u Južnoj Africi. Prethodno je više od dvadeset godina radila kao predavač i istraživač na Univerzitetu Crne Gore. U fokusu njenog pedagoškog rada i istraživačkog interesovanja su dominantno informatika i aktuelna digitalna transformacija. Esej, „Što Google zna o meni...” je njena najnovija zbirka, kojoj su prethodile zbirke „Sa granice dva okeana“ i „Lotove žene“. Zbirka „Što Google zna o meni“ je intrigantnog naslova, kroz koji provejava blaga ironija. Autorka se u svojim zapisima na suptilnijem planu suprotstavlja informacionoj i informatičkoj kolonizaciji. Pravce razvoja informacionih tehnologija i vještačke inteligencije uključujući i onu opštu koja je još uvijek u povelju, diktiraju najrazvijenije zemlje svijeta.

6.9. Predstavljene dvije knjige „Lijepa slova“ i „Sve iz jednog mjesta“

JUNB „Stevan Samardžić“ je organizovala književno veče u holu Centra za kulturu, na kojoj su predstavljene dvije knjige „Lijepa slova“ autorke Tatjane Zeković i „Sve iz jednog mjesta“ autora Momčila Zekovića. O knjigama je govorila dr Andrijana Nikolić a moderatorka večeri je bila direktorica Đina Bajčeta. Tekst knjige „Lijepa slova“ predstavlja predloške razmišljanja i ispoljavanje samosvijesti bez opaske od bilo čije cenzure, ali istovremeno i otpor društvenim marginalizacijama i obezvređivanju tradicionalnog. Svojim filozofemama Tatjana Zeković na metafizičkim aksiomima gradi ideju spoznaje o prirodi stvarnosti. Svedenom ironijom ona postavlja stvari na svoje mjesto i naziva ih pravim imenima, bez korišćenja eufemizama. S obzirom na izuzetnu stilsku i umjetničku vrijednost rukopisa, uzevši u obzir široku erudiciju književnice i vodeći se njenim egzistencijalnim porivima koji su u tekstovima ove knjige iskristalisani i jasni, uz sugestivnost izražajnih sredstava, rukopis će pronaći svoju široku čitalačku publiku koja neće odoljeti oštirini zapažanja i britkosti izražavanja kroz dokazanu tvrdnju K. Jaspersa: „Svijet u cjelini ne treba smatrati umnim, ali ja mogu da se umno pojavljujem u njemu“, zapisala je recenzentkinja prof. dr Andrijana Nikolić.

Knjiga „Sve iz jednog mjesta“ autora Momčila Zekovića je nastala prošle godine kao odgovor na mjere izolacije povodom pandemije korona virusa. Družeći se sa pratiocima na društvenim mrežama, njihovim strahovima, iskustvima, duhovitim komentarima, zaokružena je priča pandemijske godine uz poeziju. Sve pjesme su objavljene u vidu svakodnevnih priča. Post quarantine edition je sjedinio poeziju, recital, kompozicije i video spotove, kako u interpretaciji poznatih dramskih umjetnika i pjevača ali i u izvođenju samog autora ove zbirke. Ovom zbirkom poezije imao je namjeru da široj publici pomogne u prevazilaženju dana tokom pandemijskog „zatvora“ i nije se štedio u različitim umjetničkim izražavanjima.

6.10. Održan Okrugli sto „Dani humora i satire Vuko Bezarević“

U organizaciji Sekretarijata za društvene djelatnosti, održana je manifestacija XXXV „Dani humora i satire Vuko Bezarević“. JUNB „Stevan Samardžić“ je ove godine preuzela dio planiranih aktivnosti, kao što je organizovanje okruglog stola na kom su uzeli učešće afirmisani satiričari iz Srbije i Crne Gore: Milorad Joknić, Mijo Janjušević, Milenko Šarac, Dejan Miličić, Dragan Mitov Đurović, Vladislav Vlahović, Boban Rajević, Tamara Lujak Petelin, Aleksandar Čotrić i Senka Pavlović. U prvom dijelu je predstavljena knjiga „Đavolja natra II“ Mija Janjuševića, o knjizi je govorio Dejan Miličić i autor, u drugom dijelu su satiričari govorili svoje aforizme na savremene, svakodnevne teme. Svi učesnici Okruglog stola su uzeli učešće i na završnoj svečanosti u Domu kulture.

6.11. Predstavljena knjiga „Hamlet na korzou” autora Milorada Boškovića

U saradnji sa Sekretarijatom za društvene djelatnosti Biblioteka je organizovala književno veče u svečanoj sali Centra za kulturu, na kojoj je predstavljena knjiga „Hamlet na korzou” autora Milorada Boškovića. Knjiga sadrži tridesetak eseja, studija i kritika koji govore o razvoju pozorišne i filmske umjetnosti u CG u drugoj polovini XX i sa početka ovog vijeka a koji se označava kao najplodonosniji u razvoju te dvije umjetnosti do sada. O knjizi su govorili reditelj Goran Bulajić, dr Marija Sarap dramaturškinja i Slavojka Marojević urednica izdanja. Književno veče je održano u svečanoj sali na pozorišnoj sceni Centra za kulturu, primjereno temi i sadržaju knjige kako bi ličilo na pozorišnu predstavu. Hamlet na Korzou, Milorada B. Boškovića sadrži: razmatranja, članke, utiske i kritike o pozorištu i filmu u Crnoj Gori u drugoj polovini XX vijeka, periodu koji se u razvoju tih umjetnosti može označiti kao najznačajniji i najdinamičniji do sada. Ova knjiga je plod taloženja iskustva autora koji je pola decenije živio od pozorišta i za pozorište, bilo da je radio kao upravnik Teatra ili je publicističkim naslovima bilježio zbivanja na

daskama koje život znače. Film je takođe, njegov prozor u svijet, i to ne bilo koji žanr te umjetnosti. Dokumentarni film, Bošković doživljava kao živu pokretnu sliku svijeta, blisku pozorišnoj, sliku o životu u životu. Očaran pozorištem, ogledalom života i filmom, moćnom pokretnom slikom, Bošković u Hamletu na korzou produbljuje snagu i vječnost te dvije umjetnosti. Osnov autorovih pogleda o pozorištu sadržan je u shvatanju: Jedan krak pozorišne režije je na sceni, a drugi u životu. U pozorištu nema mjesta nijednoj ideologiji, ideologija je iskrivljena slika stvarnosti.

6.12. Održana izložba „Crnogorsko ćirilsko štamparstvo XV i XVI vijeka” i predstavljena knjiga (fototipsko izdanje) „Psaltir sa posljedorovanjem” Đurđa Crnojevića iz 1494. godine

U okviru programa Pljevaljskih novembarskih svečanosti JUNB „Stevan Samardžić” je u saradnji sa Maticom crnogorskom, Sekretarijatom za društvene djelatnosti i Centrom za kulturu, organizovala izložbu „Crnogorsko ćirilsko štamparstvo XV i XVI vijeka” i predstavila knjigu, fototipsko izdanje „Psaltir sa posljedorovanjem” (1494) iz Crnojevića štamparije. Dolaskom Crnojevića na čelo Crne Gore u XV vijeku raste stepen kulture, prvenstveno zbog veza sa Venecijom. Svijest o značaju knjige i potrebe za njom opredjeljuju Đurđa Crnojevića da par decenija poslije Gutenbergovog otkrića nabavi i osnuje prvu štampariju na Balkanskom poluostrvu. Imena Đurđa Crnojevića, Štampara Makarija i Kotoranina Andrije Paltašića, našeg prvog štampara latiničnih knjiga dio su povjesnice štamparstva petnaestog vijeka. Crnojevića štamparija (1493–1496) prva je kod Južnih Slovena i druga ćirilsko štamparija uopšte, odmah iza one u Krakovu 1491. godine. Kontinuitet Crnojevića štamparije i njenih izdanja predstavlja pregnuće i djelo glasovitog štampara vojvode Božidara Vukovića Podgoričanina, koji početkom XVI vijeka nastavlja misiju koju je započeo Đurđe Crnojević i predstavlja drugu epohu crnogorskog ćirilskog štamparstva. Vojvoda Božidar 1519. godine u Veneciji osniva štampariju koju će naslijediti njegov sin Vićenco. Poznato je da Matica crnogorska nastoji da javnosti predstavi i afirmiše najvrednije iz crnogorske kulturne prošlosti. Vođena činjenicom da su crnogorski štampari XV i XVI vijeka svojim civilizacijskim iskorakom ostavili kulturno i duhovno nasljeđe koje moramo čuvati za dolazeće generacije, kako bi na njemu gradili svoj kulturni i nacionalni identitet. Matica crnogorska i Naučni arhiv Bugarske akademije nauka (BAN) su kao suizdavački projekat objavili fototipsko izdanje Psaltira s posljedorovanjem (1494) iz Crnojevića štamparije. Primjerak ove najrijeđe crnogorske inkunabule u posjedu Naučnog arhiva BAN predstavlja osnovu fototipskog izdanja. Zahvaljujući saradnji dviju institucija kulture i na inicijativu Matice crnogorske, ovaj je primjerak Psaltira prije digitalizovanja restauriran. Fototipsko izdanje Psaltira s posljedorovanjem (1494) objavljeno je u tiražu od 399 numerisanih primjeraka. Izdanje prati dodatak u kojem su objavljeni tekstovi dr Galje Gospodinove iz Bugarske akademije nauka i prof. dr Božidara Šekularca, glavnog urednika izdanja, na crnogorskom, bugarskom i engleskom jeziku. Na promociji su govorili: Ivan Ivanović, generalni sekretar Matice crnogorske, dr Marijan Premović i historičar Rade Vujović. Medijator večeri je bila direktorica Biblioteke Đina Bajčeta.

6.13. Predstavljena knjiga „Luča crnogorske diplomatije” diplomate Dejana Vukovića

U okviru programa Pljevaljskih novembarskih svečanosti JUNB „Stevan Samardžić” organizovala je predstavljanje knjige „Luča crnogorske diplomatije” autora Dejana Vukovića. O knjizi su govorili prof. dr Draško Došljak, mr Novica Vujović u ime izdavača i kao jedan od urednika i autor. Iz štampe je izašla knjiga „Luča crnogorske diplomatije”, autora Dejana Vukovića u izdanju Fakulteta za crnogorski jezik i književnost. Riječ je o djelu koje predstavlja

prilog istoriji crnogorske diplomatije. Autor je naveo da je knjiga „Luča crnogorske diplomatije“ iskovana iz ljubavi prema domovini Crnoj Gori. Pijetetu i zahvalnosti prema generacijama naših slavni, neustrašivih predaka i poštovanju ka ličnostima otmenih diplomata koji su čuvali i uzdizali časno crnogorsko ime i profesiju. Istorijska građa u knjizi potiče iz dragocjenih memoara vojvode Gavra Vukovića, književnih djela kralja Nikole Petrovića i crnogorskih vladara i pisaca, historičara Rista Dragičevića, dr Đorđa Pejovića, Jagoša Jovanovića, stručne literature akademika Radoslava Rotkovića i Radovana Radonjića. Ali i iz listova „Glas Crnogorca“ i „Orlić“, vrijednih zapisa o Crnoj Gori glasovitih prijatelja iz inostranstva: državnika, diplomata, vojskovođa, plemića, pisaca kao i izdanja znamenitih svjetskih diplomata. Autor se, između ostalog, bavio brojnim znamenitim ličnostima i događajima iz istorije Crne Gore. Knjigu otvara pričom „Zlatni vez Petra I“, gdje opsuje tešku istoriju i neizvjesnu budućnost, te turbulentne istorijske tokove i nepredvidljive zamke salonske diplomatije o kojima je Petar I oprezno razmišljao.

6.14. JUNB „Stevan Samardžić” organizovala književno veče „Zavičajni susreti pisaca”

U okviru programa Pljevaljskih novembarskih svečanosti u saradnji sa Sekretarijatom za društvene djelatnosti, Centrom za kulturu, Zavičajnim muzejom i Školom za osnovno muzičko obrazovanje, Biblioteka je organizovala Zavičajni susret pisaca. Učestvovali su pisci i pjesnici koji su bili u mogućnosti da se odazovu na naš poziv: Radojica Grba, Milenka Cica Čolović, Milenko Jović, Sabrina Hadžiosmanović, Miljan Sandić, Magda Bezarević, Milan Lacmanović, Božica Grujičić, Husein Čturić, Selma Šljuka, Jovana Tošić, Vukica Petrić, Sofija Milić i Ena Ciguljin. Pjesmom ili pričom oni su učinili da svečani pljevaljski novembar bude još svečaniji a tome su doprinijeli i polaznici Škole za osnovno muzičko obrazovanje, Knežević Mihailo i Borović Teodora izvodeći kompozicije na gitari. Tema je za sve učesnike bila jedinstvena, da svoje priče i pjesme posvete zavičaju.

6.15. Predstavljena zbirka poezije „Zanesen ljepotom” autora Darka Đondovića

JUNB „Stevan Samardžić” je organizovala je književno u čitaonici Biblioteke kada je predstavljena zbirka poezije „Zanesen ljepotom” autora Darka Đondovića. Na književnoj večeri o knjizi su govorili: Milenko Jović, Radomir Terzić, Dejan Miličić i Đina Bajčeta, stihove je kazivala Andreja Gačević, učenica Gimnazije „Tanasije Pejatović”. Ujedinjene Nacije su na generalnoj Skupštini 14. oktobra 1992. godine, proglasile 3. decembar Međunarodnim danom osoba s invaliditetom. Darko Đondović je osoba sa invaliditetom pa je Biblioteka na ovaj način pružila podršku Darku i skrenula pažnju svim ustanovama i institucijama u državi da ovu populaciji uključuju u sve oblasti političkog, socijalnog, ekonomskog i kulturnog života zajednice. Mladi pjesnik Darko Đondović, rođen je 1976. godine u Pljevljima đe je završio osnovnu i srednju školu. Aktivno se bavi šahom i učesnik je brojnih šahovskih turnira na kojima je osvajao medalje. Član je šahovskog kluba Rudar. Kao osoba sa invaliditetom član je udruženja paraplegičara Pljevalja. Jedan je od osnivača nevladine organizacije Prvi potez, koja je osnovana na njegovu inicijativu. Poezija je njegova velika ljubav još od rane mladosti i ovo je njegova prva zbirka poezije. Darko živi i radi u Pljevljima. Darkova poezija je prepuna ljubavi prema damama, majci, sestri, porodici, rodnom selu, gradu, državi i u svakom stihu se osjeća iskreno divljenje ljepotama kojima je okružen. Iz njegovih stihova zrači optimizam, velika volja i želja da uživa u životu kakav ima, cijeneći ga svakog dana sve više. Posebnu pažnju zaslužuju šahovski motive koji nijesu slučajno zastupljeni u ovoj zbirci. Šahovska tabla je jedno od polja na kojima se iskazuje i dokazuje snažan duh nadarenih osoba sa invaliditetom.

6.16. Književno veče „Vraneška legenda”

JUNB „Stevan Samardžić” u saradnji sa JU „Centar za kulturu” organizovala je književno veče na kom je predstavljena knjiga „Vraneška legenda” (Predanje o Pavi i Ahmetu – između istorije i legende) autora prof. Veselina Konjevića. Prije oko tri i po vijeka, djevojka Pava, kćerka vraneškog kneza Nikole Milikića, jedinica i ljepotica, udala se za islamiziranog mještanina Ahmet pašu Hasanbegovića. Mladi Hasanbegović se nakon višegodišnjeg izbivanja iz svog rodnog kraja, vratio u Vraneš i zaljubio u Pavu, koja je pristala da se uda za njega, pod uslovom da ne mijenja vjeru i da sva muška đeca koju budu imali u braku budu islamske vjere a ženska hrišćanske. Pava je rodila tri sina, Mušu, Hasana i Dauta, od kojih su nastala tri znamenita muslimanska bratstva Mušovići, Hasanbegovići i Dautovići. Predanje o Pavi i Ahmetu ima univerzalno i sveltremeno značenje i vrijednost, ono nosi u sebi snažnu poruku o potrebi vjerske i nacionalne tolerancije, bez obzira na razlike i predrasude koje nameće vrijeme, što je posebno aktuelna tema na prostorima Balkana a i šire. Prihvatanje drugog i drugačijeg, bez namjere i želje da ga „udešavamo” prema sopstvenim afinitetima i nahođenjima, ključna je poruka ovog predanja. Naše međusobne razlike, nastale uticajem različitih civilizacija kroz vijekove nijesu hendikep, već predstavljaju naše kulturno i civilizacijsko bogatstvo, koje je nužno njegovati i afirmisati. Svemu tome predanje o Pavi i Ahmetu jeste savršen uzor, s toga ga je i vrijedno čuvati i afirmisati. Sve navedeno jasno ukazuje na to da značaj predanja o Pavi i Ahmetu nadilazi granice države Crne Gore, jer njegove poruke su jednako aktuelne u svim vremenima i na svim prostorima, pogotovo u nacionalno i vjerski mješovitim sredinama. O knjizi su govorili: prof. Sait Šabotić, Đina Bajčeta i autor, izvode iz knjige čitala je Andreja Gačević.

7. Saradnja sa obrazovnim i drugim ustanovama u gradu i Bibliotekama

7.1. Tokom 2021. godine Biblioteku su svakodnevno posjećivali učenici osnovnih i srednjih škola, kako gradskog tako i sa seoskog područja kao i polaznici Dječjeg vrtića. Česti korisnici su osobe sa posebnim potrebama.

Cilj ovakvih posjeta je razvijanje ljubavi prema knjizi i čitanju još od ranog uzrasta kao i sticanje navike redovnog korišćenja knjižnog fonda Biblioteke tokom školovanja pa i kasnije u životu. Posjete su planirane godišnjim Planom i programom škole kao vid saradnje sa javnim ustanovama i lokalnom zajednicom.

Ovakvim posjetama učenici se upoznaju sa radom Biblioteke, uslugama koje mogu da koriste kao članovi, značajem knjiga za njihovo odrastanje i obrazovanje kao i pravilima korišćenja knjiga. Da je Biblioteka središte cjeloživotnog učenja, prostor gdje se stvara atmosfera bliskosti sa knjigom kao i pružaju informacije koje se ne dobijaju kroz školski sistem obrazovanja, pokazatelj su upravo ovakve vrste saradnje.

7.2. U toku godine, posebno u ljetnjem periodu studenti su koristili čitaonički prostor naše Biblioteke uz strogo poštovanje preporučenih mjera zaštite od virusa korone.

7.3. Obilježen je Svjetski dan knjige i autorskih prava

Širom svijeta, od 1995. godine, 23. aprila obilježava se Svjetski dan knjige i autorskih prava, u cilju promocije čitanja i njegovanja kulture pisane riječi. Dan knjige je prilika da se podsjetimo njenog značaja kao odraza ljudske kreativnosti i želje za dijeljenjem znanja. Osim što su izvori informacija, znanja i ideja, knjige predstavljaju i sponu putem koje se prenose poruke kroz prostor i vrijeme i na taj način povezuju generacije širom svijeta.

7.4. Predstavnici Biblioteke posjetili JU Centar za kulturu Pljevlja

U znak dobre i plodne saradnje između JUNB „Stevan Samardžić” i JU Centar za kulturu Pljevlja, predstavnici Biblioteke su poklonili Centru za kulturu, sve knjige i časopise koje je Biblioteka izdala u prethodnih 5 godina. Knjige predstavljaju značajna djela zavičajnih autora, koja će biti od velike koristi za zaposlene i sami Centar.

7.5. Biblioteka uzela učešće na VII Okruglom stolu zavičajnih odjeljenja u Prijepolju

JUNB „Vuk Karadžić” iz Prijepolja, organizovala je VII međunarodni stručni skup zavičajnih odjeljenja pod nazivom: „Biblioteka kao izdavač i suizdavač, autor i koautor publikacija zavičajnih autora i zavičajnih tema”. Cilj ovog Okruglog stola je da Biblioteke sumiraju svoje izdavačke poslove, sa posebnim osvrtom na period rada u uslovima korone, kao i da prepoznaju svoju ulogu u izdavaštvu zavičajnog u retrospektivi. Učešće u radu Okruglog stola su uzeli bibliotekari iz Prijepolja, Dimitrovgrada, Kragujevca, Ljiga, Negotina, Nove Varoši, Obrenovca, Osečine, Požege, Sremske Mitrovice, Zrenjanina, Užica, Bijelog Polja i Pljevalja. Biblioteku iz Pljevalja predstavila je direktorica Đina Bajčeta. Prezentovala je sve knjige koje je Biblioteka izdala u proteklih 5 godina, a radi se o većem broju knjiga zavičajnih autora, zavičajaca koji žive u Pljevljima, kao i knjige autora koji su nekada davno živjeli ili boravili u Pljevljima. Svi predstavljeni radovi naći će se u Zborniku, koji će koristiti budućim istraživačima i svima onima koji budu željeli da proučavaju zavičajnu građu. Učesnici skupa su istakli da su ovakva okupljanja najbolji način za razmjenu znanja i iskustva kao i upoznavanje sa radom velikog broja biblioteka iz Srbije i Crne Gore. Učešće u radu ovog Okruglog stola na zadatu temu uzela je direktorica Đina Bajčeta.

7.6. JUNB „Stevan Samardžić” uzela učešće na Okruglom stolu u Novom Pazaru

Narodna biblioteka „Dositej Obradović” iz Novog Pazara je povodom proslave značajnog jubileja, obilježavanje 100 godina od osnivanja, organizovala okrugli sto na temu „Uloga i značaj javne biblioteke u kulturnom životu lokalne zajednice”. Učešće u radu okruglog stola su uzele biblioteke iz Sarajeva, Zenice, Tuzle, Konjica, Kraljeva, Pljevalja, Bijelog Polja, Petnjice i Rožaja. JUNB „Stevan Samardžić” ima veliku ulogu i značaj u razvoju kulture i aktivno učestvuje u razvoju i formiranju kulturnog života u Pljevljima, Crnoj Gori i regionu kroz prisustvovanje i učešće u radu na međunarodnim konferencijama i okruglim stolovima. Učešće u radu ovog Okruglog stola na zadatu temu uzela je direktorica Đina Bajčeta, prezentujući izdavačku djelatnost naše Biblioteke.

7.7. Matica crnogorska poklonila knjige Biblioteci

Predstavnici Matice crnogorske su posjetili JUNB „Stevan Samardžić” i tom prilikom poklonili preko 100 primjeraka svojih knjiga i časopisa Matica. Među brojnim naslovima izdvajamo nekoliko: fototipско izdanje „Psaltir s posljedorvanjem” (1494) iz Crnojevića štamparije; „Crnogorci u Sjedinjenim američkim državama 1860-1919” Šerin Novotni; studiju „Crvena ideja Crne Gore” Adnana Prekića; „Evropeizacija Crne Gore” Bojana Jovanovića; zbornik „Crna Gora tri decenije nakon rušenja Berlinskog zida, od AB revolucije do NATO pakta”; „Portreti knjaza Danila I Petrovića” Saše Bajrovića i mnoge druge. Ovim vrijednim poklonom obogaćen je knjižni fond i u smislu građanske tradicije Pljevalja, pa je saradnja sa Maticom crnogorskom od posebnog značaja. Nastavićemo saradnju na budućim zajedničkim kulturnim projektima, jer je doprinos Matice crnogorske, crnogorskoj državnoj i kulturnoj tradiciji nemjerljiv. Izdanja je uručio predsjednik bjelopoljskog Ogranka Matice crnogorske, Rade Ilić.

7.8. Biblioteka dobila na poklon knjige od Srpskog kulturnog centra iz Pljevalja

Povodom predstojećeg velikog pravoslavnog praznika Vaskrsa, Srpski kulturni centar Patrijah Varnava iz Pljevalja je poklonio JUNB „Stevan Samardžić” značajan broj knjiga. Poklon su uručili Božo Jelovac i Bojan Strunjaš. Tom prilikom su poklonili Biblioteci knjige: Ivan Negrišorac „Istorija predaka”, Veselin Matović „Noć dugih makaza”, Ljubomir Zuković „Rashodovanje”, „Pjesništvo Momira Vojvodića”, Vl. L. Majeovski „Srpski patrijarh Varnava” I „Narodni patrijarh” II, „Sveto pričešće” i „Lek besmrtnosti”.

8. Izdavačka djelatnost Biblioteke

Kada je u pitanju godina iza nas koja je bila opterećena korona virusom Biblioteka je izdala 5 knjiga, značajnih za Zavičajno odjeljenje.

8.1. Izašla iz štampe knjiga mr Zorana Boškovića „Škola i moć medija”

Početak aprila je izašla iz štampe knjiga mr Zorana Boškovića „Škola i moć medija”. Izdavač ove knjige je JUNB „Stevan Samardžić”. Štampana je na Cetinju u tiražu od 300 primjeraka. Predgovor je napisao mr Željko Rutović. Knjiga obrađuje aktuelnu temu. Mediji imaju moć, koja se neprestano povećava, utiče na razvoj čovjeka, vaspitanje i obrazovanje djece i omladine. Tradicionalna škola slabi a moć medija raste. Štampani mediji ustupaju mjesto elektronskim medijima. Obrazovanje se krajem XX i početkom ovog vijeka ubrzano mijenja, treba ga reformisati kako bi bilo u službi razvoja.

8.2. Izašla iz štampe zbirka poezije Borisa Jovanovića Kastela „Ako dojedrim”

U izdanju JUNB „Stevan Samardžić” iz štampe je izašla zbirka poezije „Ako dojedrim” pjesnika Borisa Jovanovića Kastela. U ovoj knjizi Kastel isijava jedinstveni mediteranski senzibilitet, koji vremenski i prostorno prenosi iskonsku vibraciju Sredozemlja i njome obogaćuje i preispituje naše živote i viđenja svijeta. Svaka Kastelova knjiga, pa i ova, jedan je kamačak u tom nesagledivom, bezvremenom i dubokom mozaiku civilizacija.

8.3. Izašla iz štampe zbirka poezije „Sinapse snova” autora Matije Vraneša

U izdanju JUNB „Stevan Samardžić” izašla je iz štampe zbirka poezije „Sinapse snova” mladog pjesnika iz Pljevalja Matije Vraneša, koji je više puta dobijao nagrade koje je ustanovila naša Biblioteka, za poeziju „Dušan Grbović” i za prozu „Svitanje”. Izdavanjem ove knjige Biblioteka je skrenula pažnju pljevaljske javnosti na kvalitet i značaj ovog mladog pjesnika kao zavičajnog stvaraoča a sami tim da podstakne i druge mlade ljude da se bave čitanjem i pisanjem.

8.4. Izašla iz štampe publikacija dr Andrijane Nikolić „Prilozi književnosti II”

U publikaciji „Prilozi književnosti II” dr Andrijana Nikolić se bavi temama hladnoće u djelima Ive Andrića, uspostavlja tačku vizionarstva hrvatske književnice Dubravke Ugrešić u njenome romanu „Forsiranje romana reke” te izučava pojam perifernog u romanu „Miris, zlato i tamjan” hrvatskoga pisca Slobodana Novaka. Ne zapostavljajući crnogorske pisce iz perioda realizma, Marka Cara i Lazara Tomanovića, posvećuje im opsežan tekst u kojemu analizira ovu dvojicu pisaca kao dokazane putopisce, dok je tematiku smrti veoma analitički razložila u pjesništvu Rista Ratkovića, pjesnika nadrealizma. Od novije generacije pisaca ovoga puta odabrala je Miladina Joksimovića i Slobodana Zorana Obradovića čije je prozno i pjesničko ostvarenje dala u preglednim opsežnim radovima. Posebno raduje činjenica da su i žene književnice i književne

kritičarke pronašle svoje mjesto u ovoj knjizi. Crnogorska književna scena od 2019. godine bogatija je za monografiju „Minervinim tragom“ prof. dr Sofije Kalezić i „Antologijom proznoga stvaralaštva crnogorskih književnica“ iste autorke, kojoj je dr Andrijana Nikolić posvetila dva teksta u kojima potencira na ženskom pismu i uopšte književnosti koju su stvarale žene u Crnoj Gori, poput Ljubice Perović-Katić i Nade Krivokapić. U svim tekstovima autorke dr Andrijane Nikolić, prisutno je lucidno zapažanje i jasan analitički diskurs, stoga se ova knjiga mora pronaći u bibliotekama srednjih škola, gradskim bibliotekama i svakako u bibliotečnom fondu filološkog fakulteta jer je svojom sadržinom koncipirana kao dodatna stručna literatura u proučavanju književnosti i lakšeg razumijevanja književnog stvaralaštva navedenih književnika. Dr Andrijana Nikolić je dugogodišnja saradnica naše Biblioteke i učestvovala je kao gost na više književnih večeri iz tog razloga je Biblioteka „Stevan Samardžić“ pružila podršku pri izdavanju ove knjige.

8.5. Izašla je iz štampe knjiga Radovana Vujadinovića „Varnice”

Početkom novembra 2021. godine izašla je iz štampe knjiga Radovana Vujadinovića „Varnice” (eseji, crtice). Izdavač je JUNB „Stevan Samardžić”, a finansijska sredstva je obezbijedila Opština Pljevlja. Recezent ove knjige je prof. Milorad Zečević koji kaže: „Knjiga sadrži kratke priče sa jasnim motivima i temama, čistom sadržinom sa pravim naslovima. Svaki njegov naslov je monogram sadržine i svaki je imenovan samo sa jednom riječju, koja nas odmah upućuje šta ćemo pročitati, šta ćemo u toj zabilješci naći, kuda će nas ona dovesti. Neće nam ostaviti nikakvu nedoumicu, već dati pravu i jasnu sliku nekog isječka iz života”. Biblioteka je do sada izdala veći broj knjiga našeg zavičajnog pisca Radovana Vujadinovića. Gospodin Vujadinović piše priče, pripovijetke, umjetničke reportaže, drame i romane. Saraduje sa više od pedeset listova i časopisa. Objavio je više stotina pripovijedaka i preko sto priloga iz istorije. Zastupljen je u udžbenicima, priručnicima, antologijama, monografijama, leksikonima kao i domaćim i inostranim zbornicima.

Iako je bila epidemija korona virusa, Biblioteka je organizovala značajan broj književnih večeri, kako je bilo planirano pa je na ovaj način pružila mogućnost da čitaju knjige naših zavičajnih stvaralaca. Od posebnog značaja je to što je Biblioteka izdavač ovih knjiga, na ovaj način pokazuje da je nezaobilazna ustanova kulture koja daje veliku podršku zavičajcima ne zaboravljajući i one koji sa kojima je Biblioteka uspješno saradivala na zadovoljstvo pljevaljske čitalačke publike, cijeneći kvalitet i aktuelnost njihovog književnog djela.

9 Obuka kadra

9.1. Zaposleni JUNB „Stevan Samardžić” pohađali kurs na Cetinju

Organizovan je kurs, Prelazak na katalogizaciju sa normativnom kontrolom na Odjeljenju za bibliotečko-informacioni sistem i digitalizaciju Nacionalne biblioteke „Đurđe Crnojević” sa Cetinja, koji je vodila Đurđa Martinović. Kurs prelazak na katalogizaciju sa normativnom kontrolom trajao je jedan dan i pohađali su ga zaposleni iz naše Biblioteke: Milija Knežević, Sofija Jelovac, Stanojka Ljiljanić, Marija Knežević i Ivana Cvijetić.